

ENERJİ VERİMLİLİĞİ DESTEK PROGRAMLARI

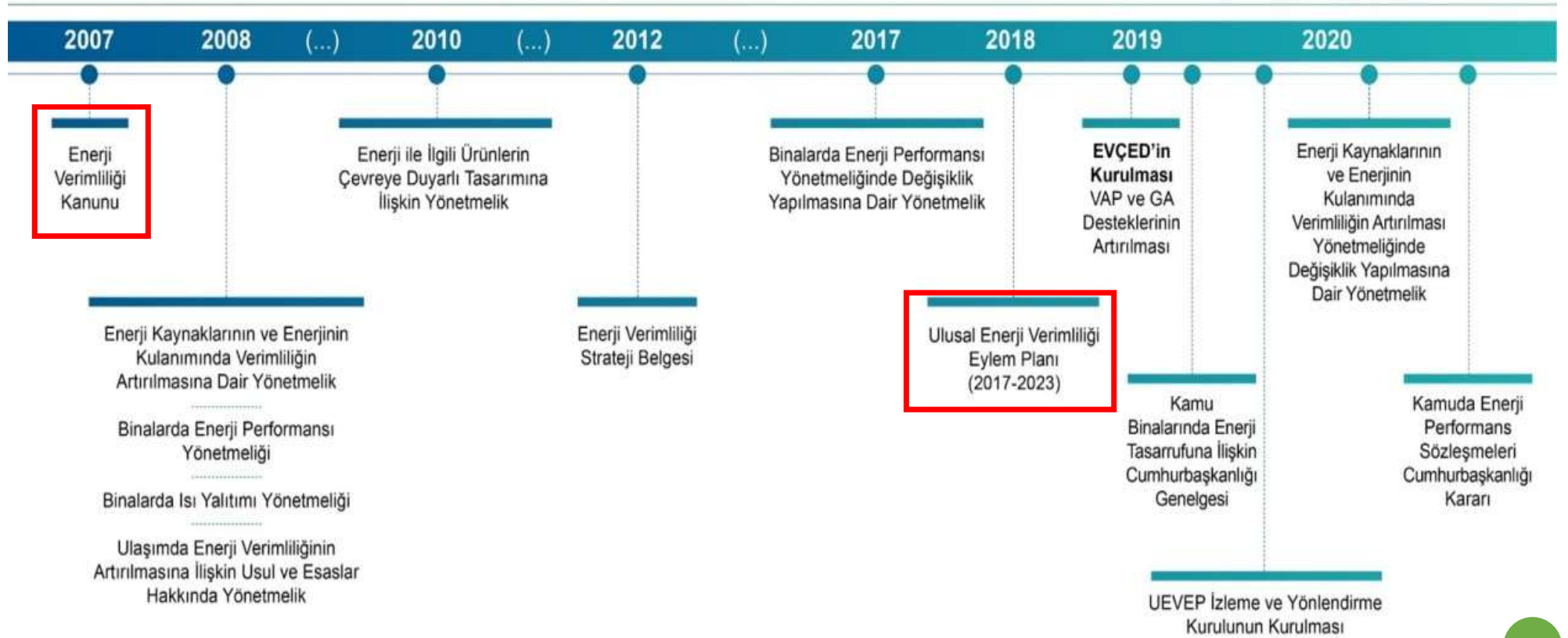
AB SKDM Özel Sektör Bilgilendirme Semineri
23 Şubat 2024

T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI

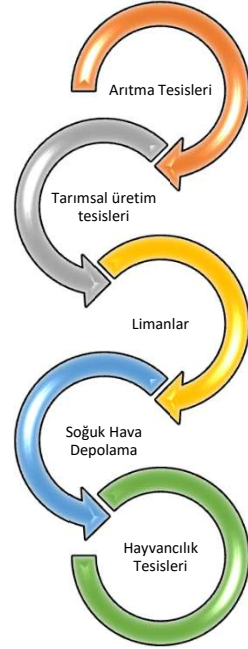
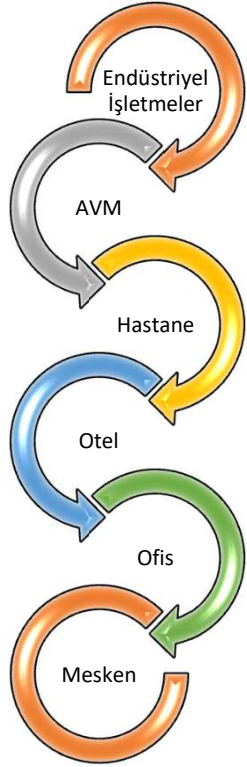
Yasal Düzenlemeler

Türkiye'deki EV Politika Belgelerinin ve Mevzuatının Zaman Çizelgesi

Mevcut Enerji Verimliliği Destekleri

İmalat Sanayi

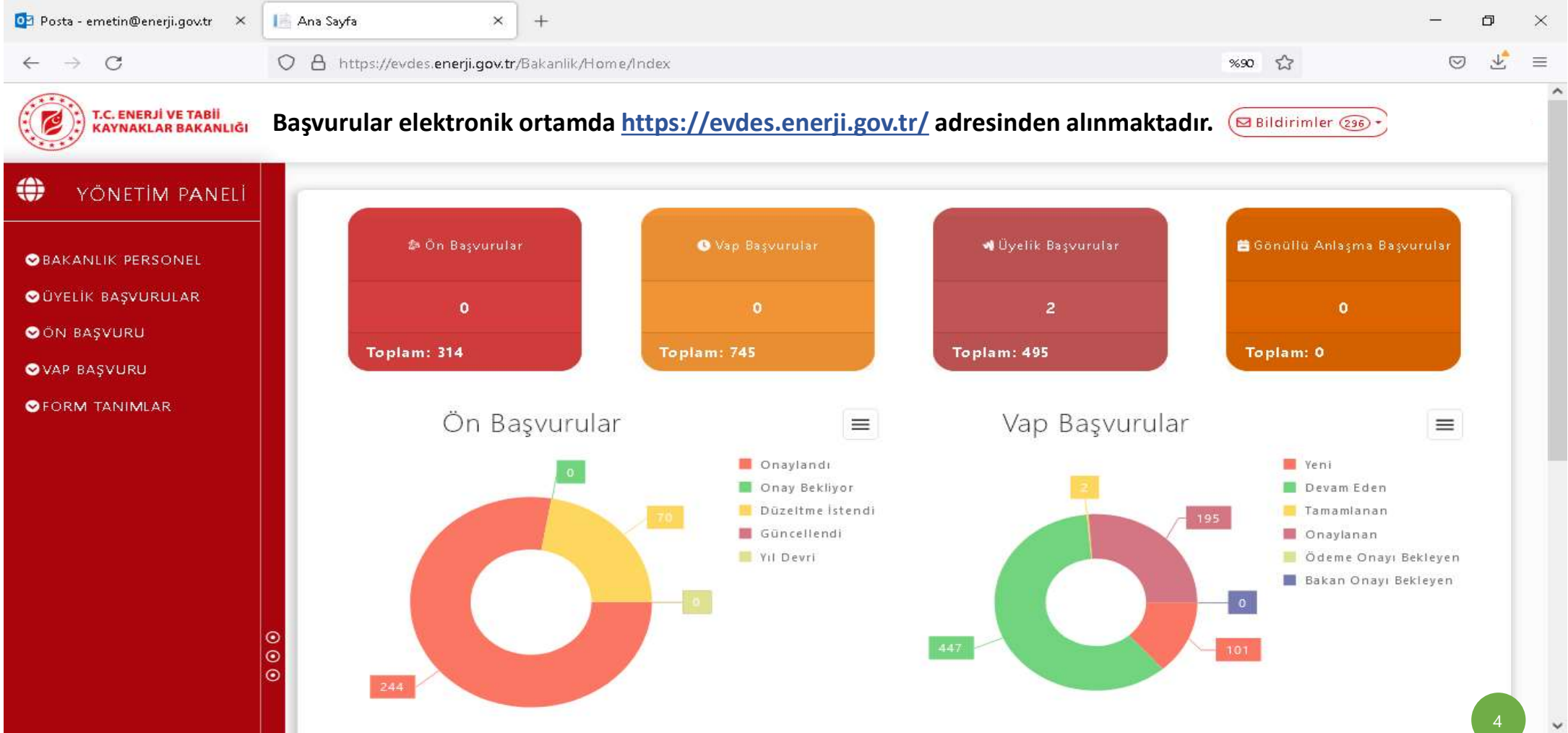

Bina

Tarım

Hizmet

Destek Başvuruları (Enerji Verimliliği Destek Yönetim Sistemi-EVDES)

Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Programı

Başvuru

Yıllık enerji tüketimleri **500 TEP ve üzeri imalat sanayi tesisleri**;

- Bakanlık veri tabanına (EVDES) kayıtlı olma
- Enerji yöneticisi görevlendirme
- ISO 50001 Enerji Yönetimi Standardı Belgesine sahip olma

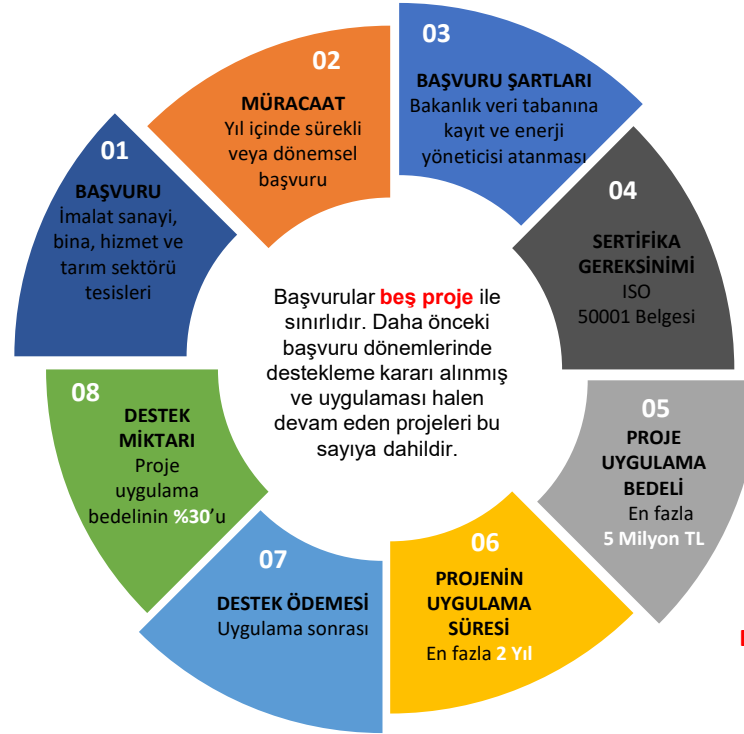
şartlarını sağlamak kaydı ile başvuruda bulunabilirler.

Kanun değişikliği ile **bina, hizmet ve tarım sektörleri de** kapsama dahil edilmiştir. Hibe desteğinin yanında **faiz desteği** de verilecektir.

Kanun değişikliği ile **sektörel sınırlama ile proje bedeli üst limitinin** kaldırılması ve **destek miktarının artırılması** hedeflenmektedir.

Projelerin Uygunluğu

Dosya üzerinden ve yerinde yapılan incelemeler (mevcut durum kontrolü, ölçümler vb.) neticesinde projelerin uygunluğuna karar verilir.

VAP Kapsamı

Enerji verimli ekipman ve sistem kullanımı, yalıtım, rehabilitasyon ve proses düzenleme gibi yollarla; gereksiz enerji kullanımının, atık enerjinin, enerji kayıp ve kaçaklarının önlenmesi veya en aza indirilmesi, atık enerjinin geri kazanılması, kojenerasyon sistemleri /atık ısıdan elektrik üretimi, yenilebilir enerji kaynaklı ısı gibi konulardaki çözümleri içine alan ve bileşenler bazında hazırlanan verimlilik artırıcı projelerdir.

Projelerin Hazırlanması

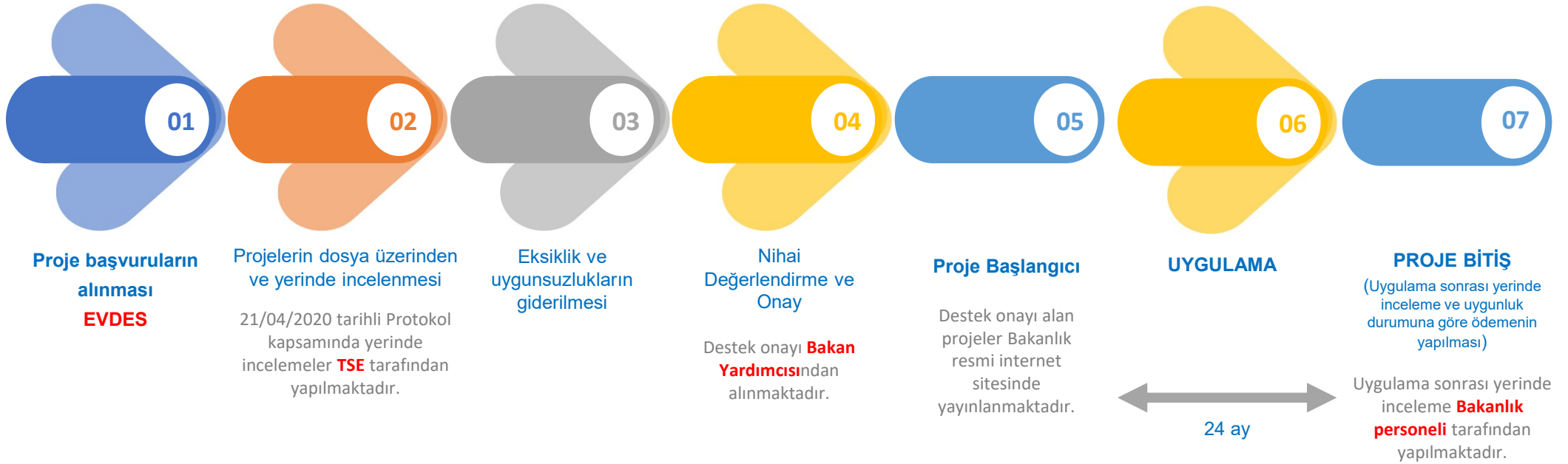
Projeler, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş Enerji Verimliliği Danışmanlık (EVD) şirketleri tarafından hazırlanmaktadır.

Yetkili EVD Şirketi Listesi

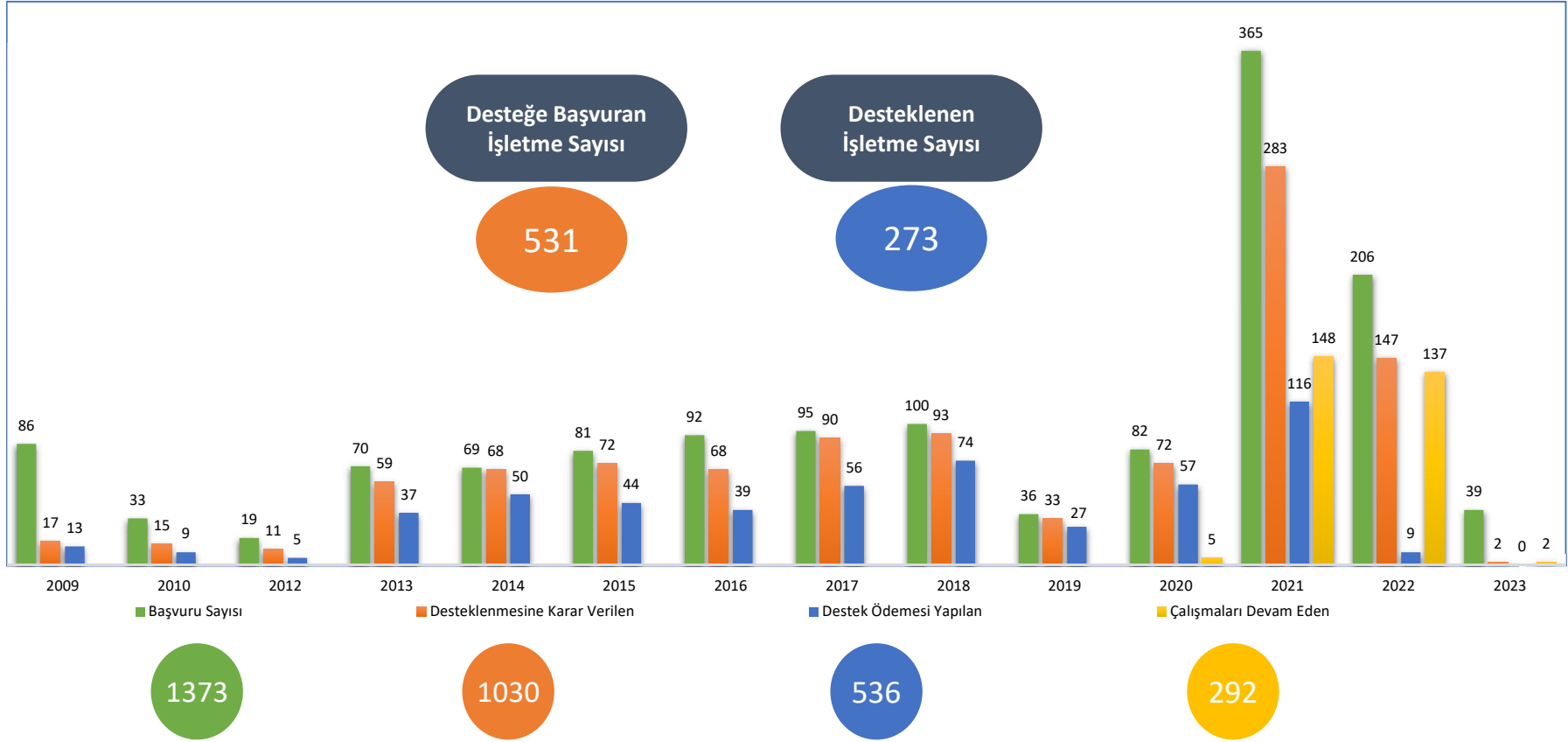
https://evcedyetkilendirme.enerji.gov.tr/verimlilik/y_yetki_b_a_d_sirketler.aspx

Destegin içeriği: Yatırım maliyetinin (proje yatırım bedeli+EVD Şirketi proje hazırlama bedeli+TSE yerinde inceleme bedeli) **%30'u en fazla 1,5 milyon TL**

VAP Uygulama Süreci

VAP Başvurularının Yıllara Göre Dağılımı

VAP Destek Programı Sonuçları

	Proje Sayısı	Yatırım Bedeli (₺)	Destek Tutarı (₺)	Parasal Tasarruf (₺/Yıl)	Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)
Destek Verilen	536	515,3 milyon	129,9 milyon	844,7 milyon	118.513
Uygulaması Devam Eden	292	582,1 milyon	174,6 milyon	222,2 milyon	38.839
TOPLAM	828	1.097,4 milyon	304,5 milyon	1.066,9	157.352

VAP Destek Programı Sonuçları

T.C. ENERJİ VE TABİİ
KAYNAKLAR BAKANLIĞI

TEP/Yıl Enerji Tasarrufu

118.513

TEP Kümülatif Enerji
Tasarrufu

787.468

m³/Yıl Doğalgaz Tasarrufu

70,0
milyon

kWh/Yıl Elektrik Tasarrufu

706,6
milyon

kg CO₂
Eşdeğ./Yıl CO₂ Tasarrufu

463,9
milyon

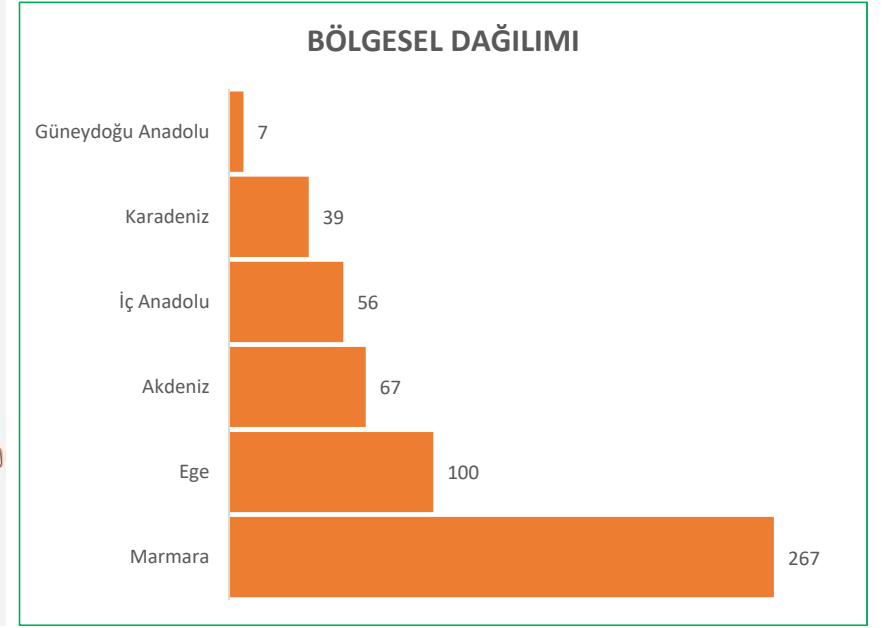
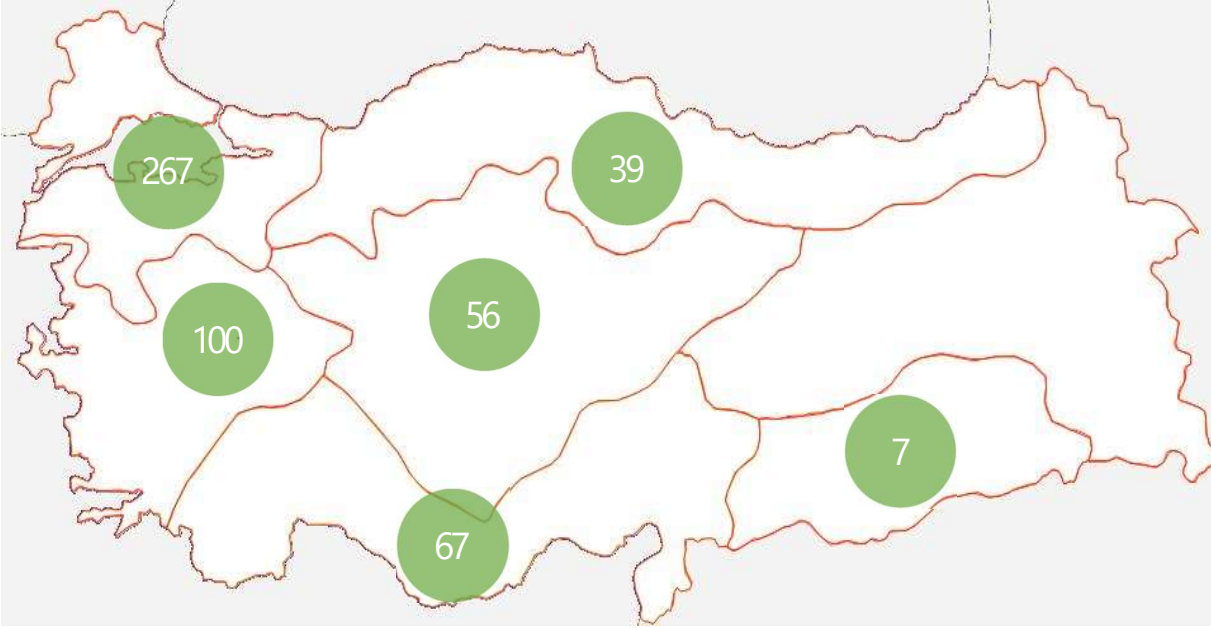
1

129.927.528
Kamu Desteği
(₺)

844.682.766
Parasal Tasarruf
(₺)

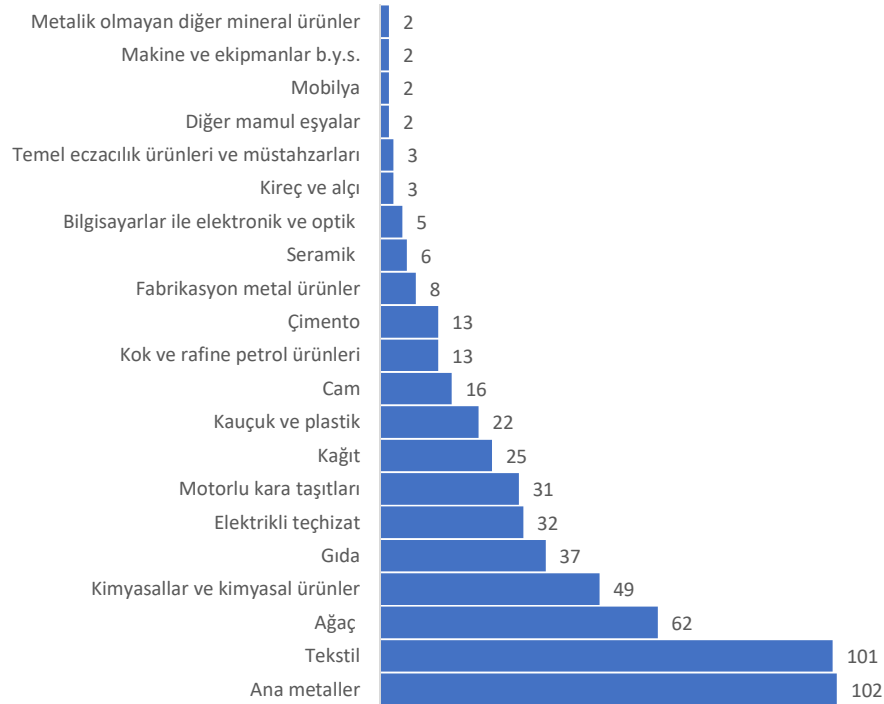
6,5

Bölgelere Göre VAP'lar

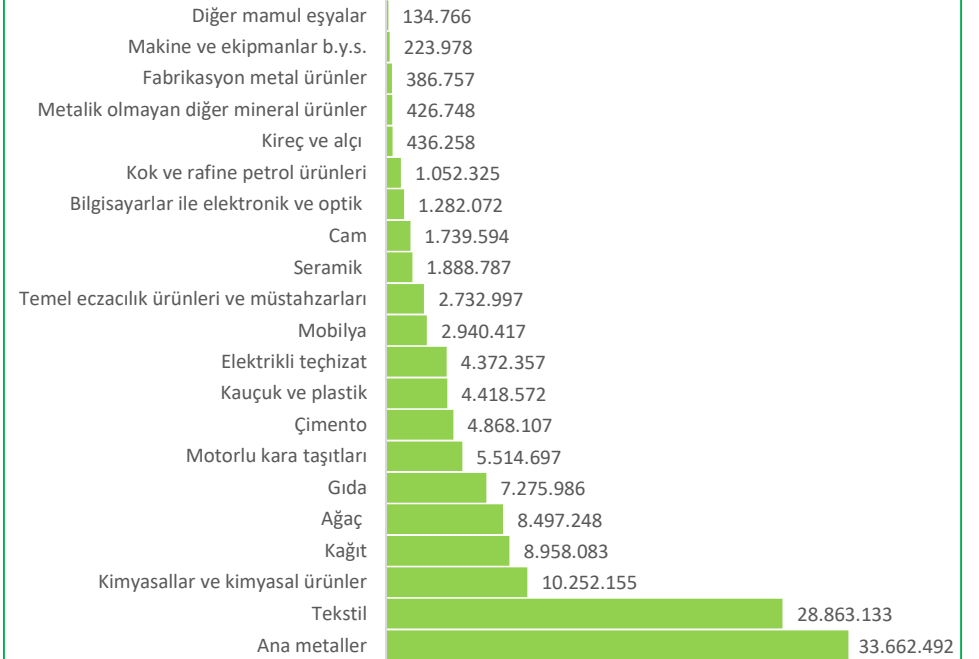

Alt Sektörlere Göre VAP'lar

DESTEKLENEN VAP SAYISI

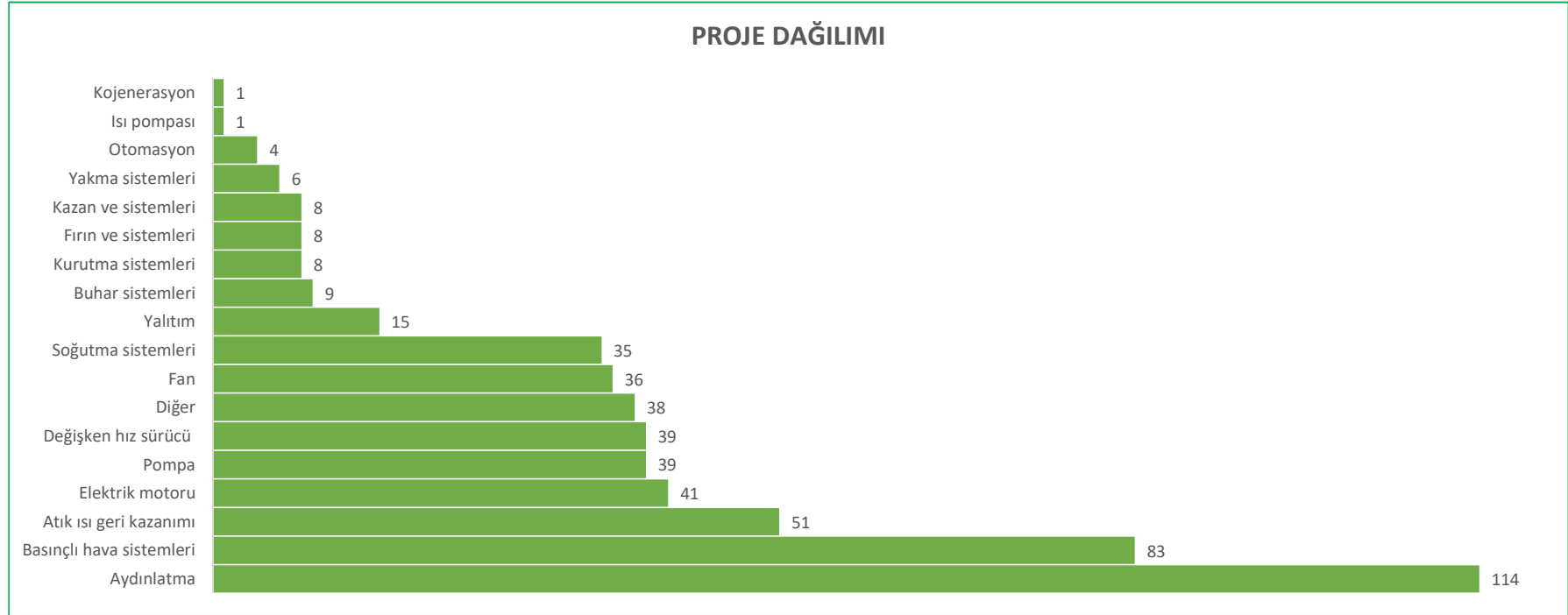
VERİLEN DESTEK TUTARI (TL)

Alüminyum	7 işletme	20 proje
Demir-Çelik	25 işletme	55 proje
Çimento	11 işletme	13 proje
Gübre	1 işletme	3 proje

2.600 TEP/yıl enerji tasarrufu
14.700 TEP/yıl enerji tasarrufu
1.900 TEP/yıl enerji tasarrufu
162 TEP/yıl enerji tasarrufu

Proje Çeşitlerine Göre VAP'lar

Gönüllü Anlaşma Destek Programı

Başvuru

Yıllık enerji tüketimleri **500 TEP ve üzeri endüstriyel işletmeler**;

- Bakanlık veri tabanına kayıtlı olma
- Enerji yöneticisi atama
- ISO 50001 Enerji Yönetimi Standardı Belgesine sahip olma

şartlarını sağlamak kaydı ile başvuruda bulunabilirler.

Kanun değişikliği ile **karbon yoğunluğu ve spesifik enerji tüketimi azaltım hedefi** tanımlanarak sektörel sınırlamanın kaldırılması hedeflenmektedir.

Başvurular elektronik ortamda <https://evdes.enerji.gov.tr/> adresinden alınmaktadır.

Gönüllü Anlaşma Kapsamı

Enerji Yoğunluğu: Endüstriyel işletmenin bir birim hasıla üretebilmek için tükettiği enerji miktarıdır.

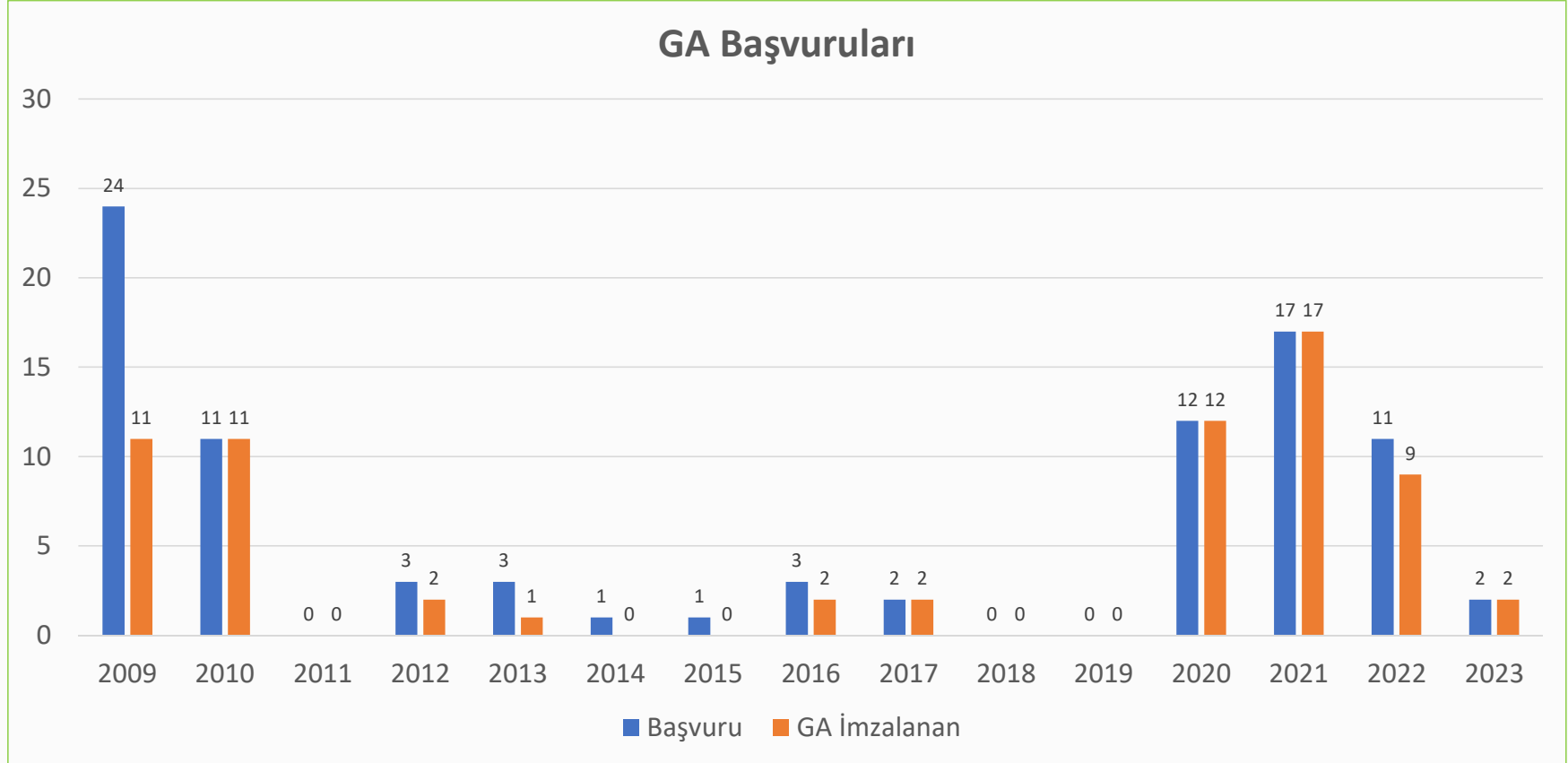
İşletmelerin geçmiş beş yıllık enerji yoğunluklarının ortalaması (referans enerji yoğunluğu) baz alınır.

Üç yıllık izleme dönemi sonunda enerji yoğunluğunda **en az % 10** azaltım sağlanması gereklidir.

Gönüllü anlaşma kapsamında enerji yoğunluğu hesabında, işletmelerin **yenilenebilir kaynaklardan, kojenerasyon ve atık tesislerinde** ürettikleri enerji miktarı, bu tesislerin anlaşma dönemi içinde devreye alınmış olunması kaydı ile bir defaya mahsus olmak üzere işletmenin **yıllık toplam enerji tüketimi miktarından düşülür.**

Gönüllü Anlaşma Destek Programı Başvuruları

Gönüllü Anlaşma Destek Programı Sonuçları

	Anlaşma Sayısı	Yatırım Bedeli (milyon ₺)	Destek Tutarı (milyon ₺)	Parasal Tasarruf (milyon ₺/Yıl)	Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)
Ödemesi Yapılan	8	8,3	0,9	5,7	5.542
İzlenmesine Devam Edilen	38	265,7	86,0	124,6	13.752
TOPLAM	46	274,0	38,9	130,3	19.925

5.Bölge Enerji Verimliliği Destekleri Kapsamı (Teknik Rapor Hazırlama)

BAŞVURU KRİTERLERİ

Yıllık enerji tüketimleri **500 TEP ve üzeri imalat sanayi tesisleri**;

- Mevcut duruma göre **en az yüzde on beş** enerji tasarrufu sağlama (*değişiklik 21/08/2020 tarihli 2846 sayılı CK*)
- Bakanlık veri tabanına (EVDES) kayıtlı olma
- Enerji yöneticisi görevlendirme
- ISO 50001 Enerji Yönetimi Standardı Belgesine sahip olma

şartlarını sağlamak kaydı ile başvuruda bulunabilirler.

✓ Proje başvuru dosyası; <https://enerji.gov.tr/enerji-verimliliği-ve-cevre-dairesi-baskanligi-destekler> adresinde verilen “**Öncelikli Yatırım Konuları Kapsamında Enerji Verimliliği Yatırım Projelerinin Değerlendirme Usul ve Esaslarına İlişkin Kılavuz**” hükümlerine göre hazırlanır.

✓ Yatırımın ilk başvurusu; **Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne** yapılmaktadır. Proje dosyası alımı yapılacak ekipman listesiyle beraber teknik inceleme için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına gönderilmektedir.

✓ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; teknik inceleme sonrası enerji verimliliği kriterlerini karşılama durumuna ilişkin olumlu yada olumsuz **enerji verimliliği raporu** hazırlar ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne gönderir. Olumlu rapora istinaden teşvik belgesi düzenlenir.

5.Bölge Enerji Verimliliği Destekleri Sonuçları

Toplam 20 yatırım başvurusu

TAMAMLANMIŞ VE ENERJİ VERİMLİLİĞİ KRİTERİNİ SAĞLAMIS OLAN ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMLARI				
Sektörü	Proje Adı	Yatırım Tutarı (TL)	Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)	Parasal Tasarruf (TL/Yıl)
Kağıt	Isıtma ve Soğutma için Parabolik Yansıtıcı Yüzeyle Güneş Kolektörü Kullanımı	29.990.140	978	13.709.042

TEKNİK DEĞERLENDİRMESİ OLUMLU SONUÇLANAN VE UYGULAMA AŞAMASINDA OLAN ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMLARI				
Sektörü	Proje Adı	Yatırım Tutarı (TL)	Enerji Tasarrufu (TEP/Yıl)	Parasal Tasarruf (TL/Yıl)
Çimento	Klinker Üretim Hattının Modernizasyonu	153.945.619	2.3438	18.894.640
Ana Metal Sanayii	Mevcut Fırın Sisteminin Daha Verimli Fırın Sistemi ile Değişimi	49.548.232	297	4.115.657
Kireç	Alçı Levha Kurutma Fırını Revizyon	47.916.000	653	14.067.777
Gıda	Kızgın Yağ ile Buhar Üretme Sistemi Yerine Doğalgaz Yakıtlı Buhar Kazanı Kullanılarak Buhar Üretme Sistemi	5.670.000	150	4.097.642
Gıda	Kojenerasyon Sistemi Kurulumu ile Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi	368.360.054	11.632	235.658.263
Kağıt	Vakum Pompalarında Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi	20.339.898	142	4.510.852
Kimya	Kömür Kazanında Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi	223.715.464	7.347	69.779.323
Cam	Verimli Kompresör Değişimi ile Enerji Verimliliğinin Artırılması Projesi	6.928.800	368	10.562.433
TOPLAM		876.424.067	44.027	361.686.589

Teşekkür ederiz.